

Презентація на тему: “Видатні українці на уроці”

Виконав

Джогола Ігор Васильович

Жвирківська ЗШ І – ІІІ ст.

Василь Шостопалець - гончар у четвертому поколінні.

Василь Шостопалець народився 12.I.1836 р. в містечку Сокаль Львівської області. Батько його Матвій був також гончарем в Сокалі. Малий Василь ходив два роки до місцевої школи і навчився читати і писати. По закінченні школи помагав своєму батькові при гончарному виробництві і тоді вже вивчав технічну сторінку цього виробництва. 1857 р. поступив на військову службу, яка тривала шість років. 1863 р. одружується з Марією Шидловською. З того часу Шостопалець постійно займається гончарством. У цьому багато помагала йому дружина та дочка Катерина. З часом Шостопалець створив свій власний стиль в оформленні гончарних виробів, зразками були лише вироби його батька, оскільки він ніколи ніде не бував поза своїм містом Сокалем. Василь Шостопалець збував свої вироби на ярмарках, в довколишніх селах Мілятині, Камінці Струмівій, Белзі, Кристинополі, Угнові та Варяжі. Шостопалець помер 9.V.1879 р. Після його смерті вдова з дочкою ще чотири роки займалися гончарством,

Велика збірка виробів Василя Шостопальця зберігається у фондах Львівського музею етнографії та художнього промислу та у Національному музеї у Львові.

Орнамент виробів В. Шостопальця можна поділити на три групи: квіти, птахи, розети. Для розпису кахель і посуду він користувався всього трьома кольорами: жовтим, коричневим та зеленим, але вмів так їх поєднати та скомпонувати мотив, що не відчувається жодної монотонності. Його посуд, кахлі ясні, теплих кольорів. Мотив дається крупним планом, немає перевантаження узором. Ця простота в трактовці орнаменту і є тою характерною головною рисою виробів Василя Шостопальця, яка справляє дуже приємне враження на глядача.

Творчу фантазію і тонкий природний гумор Василя Шостопальця видно з його фігурного посуду.

Цікаві його дзбанки, кахлі, які відрізняються прекрасними розписами птахів, квітів, а також однотонні кахлі пастельних тонів.

Тексти написів, зроблені майстром, свідчать про його спостережливість і тонкий гумор. Так, наприклад, в музеї "Людина. Земля. Всесвіт" є фігурної форми дзбанок, який нагадує вельможу. На дзбанку є написаний польською мовою гумористичний вірш "Гімн вину".

Роботи Василя Шестопальця: банька, дзбанок, двійнята

Михайло Васильович Дзіндра

(8 листопада 1921 — 8 вересня 2006) —

Український художник, скульптор-модерніст.

Народився у с. Демня на Миколаївщині поблизу Львова. У роки війни професійні навички в галузі об'ємної пластики здобував у Художньо-промисловій школі у Львові, пройшовши клас скульптури Богдана Мухіна та Івана Севери.

Оригінальна творчість Михайла Дзіндри розгорнулася в еміграції на початку 1948 року. Тут М. Дзіндра віднаходить своє розуміння причини існування мистецтва, вважаючи, що краса у мистецтві скульптури — це пластична гармонія, основу якої складає простота форми.

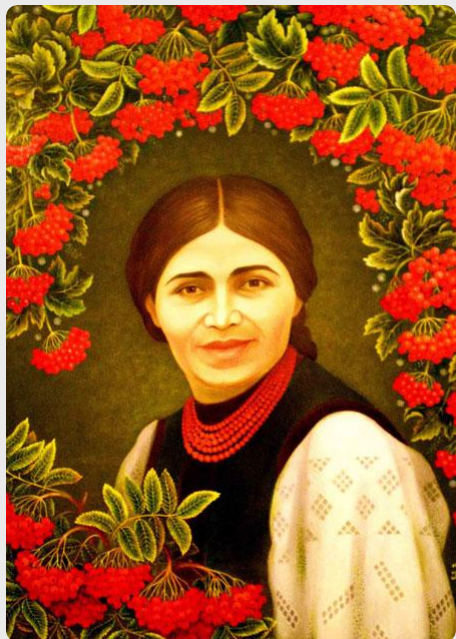
Скульптор багаторазово виставляв свої праці на українських групових виставках у Нью-Йорку (а до приїзду у США, в Німеччині). В Україну Михайло Дзіндра повертається після проголошення незалежності.

Мистець подарував Україні 808 скульптур та будівлю під музей площею 1409 м². На базі подарованої споруди та збірки творів було відкрито відділ Львівської галереї мистецтв “Музей модерної скульптури Михайла Дзіндри”

Експозиції музею М. Дзіндри

Творчість Катерини Білокур (1900 - 1961)

Народилася вона 7 грудня 1900 року в селі Богданівці Пирятинського повіту (Полтавщина) нині Яготинський район Київської області) в бідній селянській родині. Безрадісно пройшли її дитячі та юнацькі роки. Читати і писати вона навчилася по букварю, який хтось їй подарував. "На цьому моя освіта початкова, середня і вища закінчилася" - з сумом писала Катерина Білокур.

Проте впевнившись, що без освіти їй не вступити до жодного спеціального учбового закладу, вона вирішує опанувати художню майстерність самостійно. Самотужки й послідовно вона проникає в складний творчий процес, відкриваючи для себе таємницю техніки.

Друга половина 30-х та початок 40-х років - результативний період у творчості Катерини Білокур. Саме тоді художниця знаходить свій жанр, поступово опановує техніку живопису й художню майстерність.

У подальшому житті Катерини Білокур значну роль відіграли Полтавський обласний та Київський центральний будинки народної творчості.

1940 року спочатку на обласній виставці в Полтаві, а потім на республіканській - у Києві експонуються її роботи. Її полотна на виставці викликали подив: величезне захоплення і фахівців, і громадськості. Це була найвища нагорода для Катерини Білокур. Звідтоді вона вирішує цілком присвятити своє життя мистецтву.

Під час Великої Вітчизняної війни К.В. Білокур майже не працювала. Але вже у перші післявоєнні роки з'являються такі видатні твори як "Буйна" та "Декоративні квіти".

Два роки наполегливої праці принесли дуже цікавий твір "Колгоспне поле".

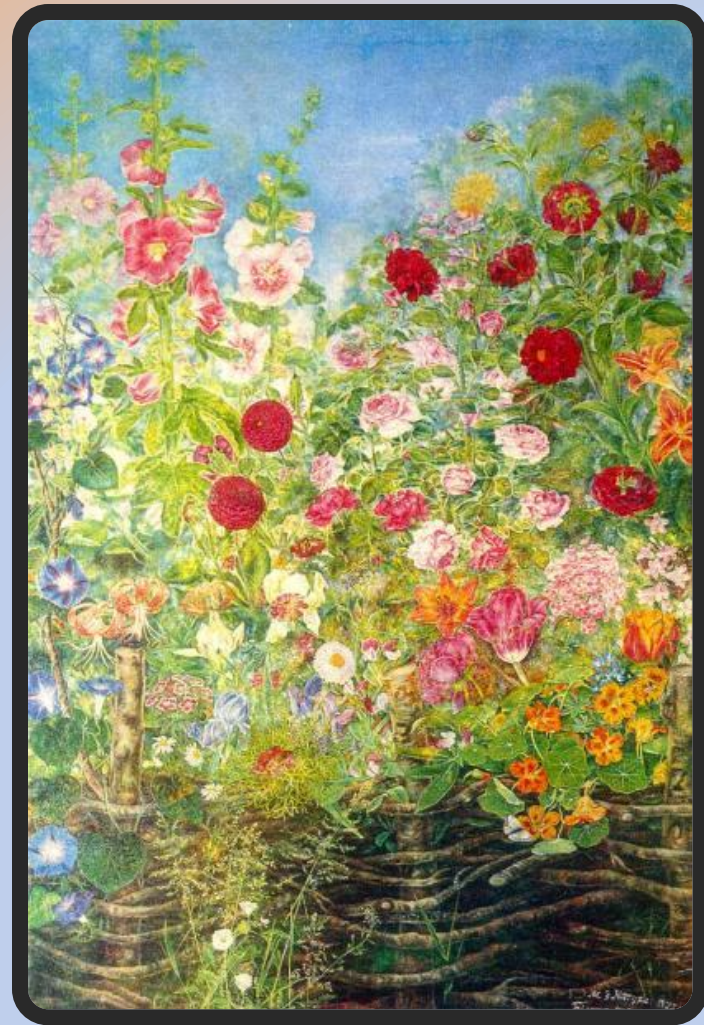
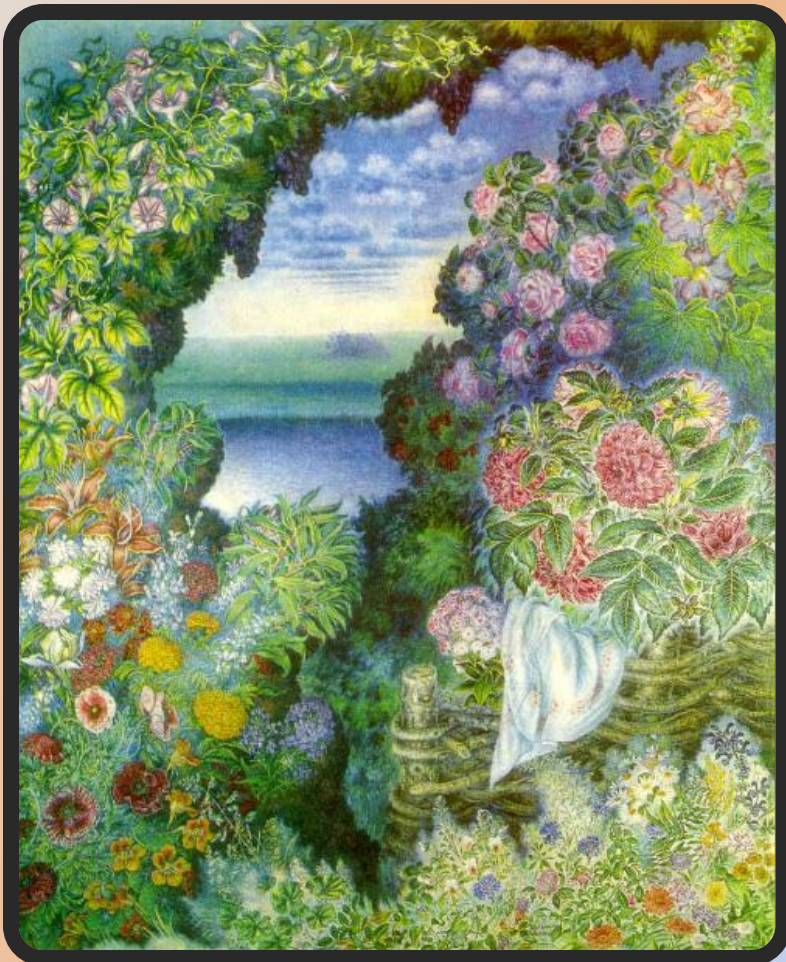
В п'ятдесяті роки Катерина Білокур звертається до такого жанру живопису, як натюрморт; це ціла наука довершених мистецьких творів.

Натюрморти К.Білокур захоплюють філософічним осмисленням життя. Зображені на них квіти, овочі, предмети побуту, завдячуючи обраній художній мові, перевтілюють у поетичні пісні природи, на символи краси.

1955 Спілка художників України направляє цілу групу видатних майстрів народного мистецтва до Будинку творчості на хутір Шевченко. До складу цієї групи увійшла і Катерина Білокур.

9 червня 1961 року талановитої художниці не стало.

Картини Катерини Білокур: “ Колгоспне поле ”, “ Квіти під тином ”

Картини Катерини Білокур: “Квіти на синьому полі”, “Натюрморт
“Сніданок””

МАРІЯ ПРИЙМАЧЕНКО

Народилася Марія Оксентіївна 1908 року в селі Болотня на Київщині в сім'ї мистецьки обдарованих людей. "Починалося все це так, - згадувала художниця. - Яюсь біля хати, над річкою на завітчаному лузі пасла я гусей. На піску малювала всякі квіти, побачені мною. А потім помітила синюватий глей. Набрала його в пелену і розмалювала нашу хату...".

У 1936 році Марію Оксентіївну запрошують до експериментальних майстерень при Київському музеї українського мистецтва. Її творчість стає різноманітнішою - Марія малює, вишиває, захоплюється керамікою.

За участь у виставці народного мистецтва 1936 року Марію Приймаченко нагороджують дипломом першого ступеня. З того часу її твори з незмінним успіхом експонуються на виставках у Парижі, Варшаві, Софії, Монреалі, Празі... Талант художниці визнаний у світі... Коли почалася війна Марія Приймаченко повернулася до рідного села, розділивши зі своїми односельчанами труднощі окупації.

У 1960 - 1965 роках художниця натхненно працює над новим циклом - "Людам на радість", до якого увійшли роботи "Сонях", "Синій вазон з квітами", "Голуб на калині", "Пава у квітах", "Лев". За цей цикл Марії Приймаченко присвоєно звання лауреата Державної премії України ім. Т.Г. Шевченка. "Роблю сонячні квіти тому, що людей люблю, творю на радість, на щастя людям, щоб всі народи один одного любили, щоб жили вони, як квіти по всій землі..." - так говорила про себе самотня художниця.

Її "звірина серія" останніх років - явище унікальне і не має аналогів ні у вітчизняному, ні у світовому мистецтві.

Останні роки життя стара недуга скувала Марію Оксентівну, вона не підводилася з ліжка. Але продовжувала спілкуватися зі світом - малювати...

На 89 році життя (в ніч на 18 серпня 1997 року) відійшла від нас самотня художниця української культури.

Роботи Марії Приймаченко: “ Лев ”, “ Зелений слон ”

Роботи Марії
Приймаченко:
“ Калиновий берег ”,
“ Домашні маки ”

Й.П. Станько (1893 — 1967)

Вагомою частиною сучасного українського декоративно-прикладного мистецтва став один із найновіших різновидів художнього плоского різьблення, що виник у середині ХХ століття, в м. Яворові і був заснований Й. П. Станьком. Автором технології Яворівського жолобчасто-вибірного різьблення став майстер із міста Яворова (Львівська обл.) Й.П. Станько (1893 — 1967). Різьбярства він навчався в “Красовому науковому верстаті” (Яворів) протягом 1907—1911рр. під керівництвом П. Придаткевича — випускника Віденської школи художнього промислу, а в 1912р. продовжив навчання в Львівській промисловій школі. Після навчання працював майстром-інструктором у Яворівській промисловій школі (1920—1939).

Яворівські скрині

Найбільш часто яворівський розпис використовувався при прикрашанні скринь. Яворівські скрині виготовляли з соснових і липових дощок. Живиця, яка міститься в соснових дошках, відлякує міль. Липа також виділяє фітонциди, які діють на комах. Скрині з сосни покривали фарбою цегляного кольору, створюючи фон для розпису, а у виготовлених з липи в якості фону залишали фактуру чистого дерева.

Розпис яворівських скринь на протязі багатьох літ майже не змінювався. Передня стінка композиційно ділилася на три однакові частини. Центральна обводилась рамкою й розмальовувалась у зелений колір, а бокові — в цегляний. На зеленому тлі зображувався вазон з п'ятьма квітками або зірочками. Розпис передньої стінки повторювали на кришці. Бокові стінки після накладання фарби зразу ж, поки вона ще не висохла, продряпували дерев'яним гребінцем з широкими зубцями, утворювалась красива, хвиляста поверхня.

У XX столітті яворівський розпис дещо змінюється. На передній стінці і на кришці скрині з'являються квіткові мотиви в чотирикутниках з вигнутими або опуклими сторонами. Кольорова гама будувалась на поєднанні коричневого, вишневого фону з жовтим, білим або червоним кольором орнаменту чи оранжево-коричневого фону з холодним

Яворівська забавка

Яворівська забавка (саме забавка, а не іграшка, оскільки походить від забавляти, бавити, заспокоювати) — іграшки, що майструються в основному з осики (здавна вважається, що вона має властивість відганяти усе лихе) та прикрашаються традиційним яворівським розписом — «вербівкою». Всі малюнки, а це квіти і листочки, виконуються у вигляді вербових гілок. Мистецтво створення забавки передаються з покоління в покоління в родині Станків дотепер.

Для розпису ще на зорі Яворівської забавки використовувалося три кольори: зелений (що символізує траву та листя), червоний (плоди та ягоди), синій (небо та воду), а на початку 20 століття почав використовуватися четвертий колір — жовтий (сонце). Яворівські забавки не шкодять здоров'ю дітей. А все завдяки тому, що ці забавки зроблені з виключно з деревини, а розписуються лише безпечними акриловими фарбами, що замінили рослинні барвники.

Достовірних відомостей про те, коли на Яворівщині з'явилися забавки не збереглося. Проте дослідники, виходячи із давніх традицій обробки дерева, самобутності конструкційних, орнаментальних, колористичних вирішень, які є неповторними в інших етнографічних районах України, дають підстави твердити про глибоку закоріненість та місцеве походження цього виду художньої творчості.

Майстри Семен Тлустий та Галина Шумило

Семен створює з дерева традиційні форми яворівських забавок, подекуди додаючи новизни, вдосконалюючи традицію, а Галина розписує ці іграшки. Майстрів люблять та шанують як в Україні, так і за її межами.

Дякую за увагу